

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

DE GEWESTELIJKE
ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

LA COMMISSION
REGIONALE DE DEVELOPPEMENT

CRD-GOC

GEDEELTELIJKE WIJZIGING VAN HET GBP

GGB 15 - HEIZEL

ONTWERP LASTENBOEK BETREFFENDE DE UITWERKING VAN EEN AANVULLING

VOOR HET MILIEUEFFECTENRAPPORT

ADVIES VAN DE GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

15 maart 2016

Gelet op de vraag om advies van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, over het ontwerp van het lastenboek betreffende de uitwerking van een aanvulling voor het milieueffectenrapport voor het GBP betreffende het GGB 15 – HEIZEL, ontvangen op 18 februari 2016;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 maart 2010, betreffende de Gewestelijke ontwikkelingscommissie ;

Gelet op artikel 25 §1er, alinea 3 van het BWRO , waarbij [... de adviezen moeten slaan op de omvang en de nauwkeurigheid van de informatie die het rapport moet bevatten,..];

kwam de Commissie samen op 25 februari en 15 maart 2016.

Na de vertegenwoordiger van het Kabinet van Minister-President, Rudi Vervoort, gehoord te hebben ;

geeft de Commissie op 15 maart 2016, het volgende advies :

Het ontwerp van lastenboek dat ons werd bezorgd, omschrijft de opdracht die men verwacht van het studiebureau en, specifiek voor wat de Commissie betreft, § 4 de “Technische Bepalingen” (vanaf pagina 16 tot 20).

De Commissie stelt vast dat het lastenboek de volledige bijlage C van het BWRO vermeldt maar men stelt zich vragen bij de relevantie om de inhoud te moeten beoordelen die reeds vastgelegd werd in de wetgeving.

Ze wil echter de nadruk leggen op punt 7° van bijlage C, waarbij het MER vooral de impact zal analyseren op de gezondheid, specifiek voor wat het lawaai, het fijn stof en de CO2-uitstoot betreft, wat overeenstemt met de huidige bezorgdheden.

Ze waardeert het dat het lastenboek expliciet rekening houdt met de drie argumenten van de Raad van State van 7 december 2015 die geleid hebben tot de nietigverklaring van het GGB 15.

1. « Eerste middelonderdeel »: de alternatieven (paragrafen reeks 11)

Het gaat erom dat het lastenboek betreffende het MER rekening houdt met de behandeling van alternatief 0, alsook van de mogelijke alternatieven:

- (2°) de relevante aspecten van de milieutoestand en zijn vermoedelijke evolutie als het plan niet in werking treedt;

- (9°) de voorstelling van de mogelijke alternatieven, hun rechtvaardiging en de redenen voor de weerhouden keuzes;

wat trouwens in rekening genomen wordt bij § 4.2.4. van het ontwerp van het lastenboek: “Initiële milieutoestand” (Bijlage C 2° en 3° BWRO) en § 4.2.7. van het ontwerp van het lastenboek (Voorstelling van de mogelijke alternatieven, hun rechtvaardiging en de redenen voor de weerhouden keuzes (Bijlage C 9°).

2. « Tweede middelonderdeel »: - mobiliteitsaspecten (paragrafen reeks 12)-

De Commissie verwacht van de auteur van het ontwerp van het MER dat hij de mobiliteitskwesaties bestudeert door rekening te houden met de laatste gewestelijke en extragewestelijke beslissingen die hierop een impact kunnen hebben (cf. nationaal stadion).

Verder wenst ze dat de mobiliteitsstudie dieper uitgaat op het openbaar vervoer in het gebied, specifiek met het oog op evenementen en manifestaties die er mogelijks plaatsvinden.

Het lijkt ook belangrijk te zijn om rekening te houden met het beheer van de verkeersstromen tijdens evenementen die tegelijkertijd plaatsvinden (Batibouw, concert, wedstrijd,...).

Bovendien moet men rekening houden met de opmerking van de Raad van State onder § 12.4 van haar advies van 7/12/2015, betreffende de mobiliteitsproblemen. De voorzichtigheid gebiedt hier, om er, onmiddellijk, rekening mee te houden voor alle grote projecten die de Ring daar omsluiten.

Over het algemeen raadt de Commissie aan om zich te baseren op de meest recente studies voor de milieueffecten; bepaalde gegevens lijken vaak achterhaald te zijn.

Vandaag de dag moet men echter de aandacht vestigen op het feit dat men geconfronteerd wordt met een driedubbele cumulatieve ontwikkeling:

- 1°) de milieueffectenstudie bij het project Neo in zijn geheel (2012) of de delen waaruit het bestaat;
- 2°) het meer algemene probleem, van de uitbreiding van de Noorderring die momenteel verzaadigd is (cfr. het START-plan goedgekeurd door het Vlaams gewest in oktober 2013);
- 3°) het project Eurostadion Brussels (2015) waarbij de kennisgeving betreffende het MER de basis vormt van de toekomstige studie.

Het ontwerp van lastenboek ingediend bij de Commissie zegt niet dat de plaatsbepaling van de Heizel bevestigd is, maar de principes van het ontwerp verdedigd door de regering zijn nog steeds van kracht.

Het Demografisch GBP is een algemene reactie op de uitdagingen waarmee Brussel te kampen heeft. Het voorstel voor een metropolitane ontwikkeling beantwoordt aan de behoeften die volgen uit de demografische groei en stimuleert de Brusselse economie. Dat is de bedoeling van het programma van het GGB.

I.v.m. de intergewestelijke kwestie

In 2012 beklemtoonde de Commissie het belang van de intergewestelijke impact van dit ontwerp, nl. door te vragen dat de gewestregeringen een samenwerking zouden opzetten en rekening zouden houden met een metropolitane gemeenschap (specifiek op het vlak van mobiliteit, handel,...).

Sindsdien blijkt dat er op verschillende niveaus overleg heeft plaatsgevonden. Ter informatie, de oprichting van de metropolitane gemeenschap is onderdeel van heel concrete voorstellen die door het Brussels gewest meegedeeld worden aan haar partners. Het is een “work in progress”, wat laat doorschemeren dat dit nog niet tot stand gebracht is, en dat men zich er dus niet kan toe wenden.

Maar de raadpleging van het Vlaams gewest is in elk geval gepland in het kader van het openbaar onderzoek. Idem voor de Provincie en de naburige gemeenten.

Er wordt daarom gevraagd dat de auteur van het ontwerp ook deze aspecten in zijn studie opneemt.

3) « Derde middelonderdeel » : Voorschrift 18 (paragrafen reeks 13)

De Commissie stelt zich vragen bij het feit dat de auteur van het ontwerp de milieueffecten zal analyseren in verhouding tot de wijziging van voorschrift 18 wat het GGB 15 betreft, nl:

- in plaats van een algemeen MER te hebben voor het volledige GGB, enkel een gedeeltelijk MER op te maken per project.

Er werd inderdaad gevraagd dat de aanvulling op het milieueffectenrapport beantwoordt aan de doelstelling die de GOC reeds in 2012 heeft aangehaald (in haar advies over het ontwerp met de gedeeltelijke wijzigingen van het GBP) (cfr. p 211 en volgende). Maar door de inhoud van het GGB 15 te analyseren die momenteel uitgewerkt wordt, blijkt er inderdaad dat deze samengesteld is uit verschillende delen die onafhankelijk zijn van elkaar, waarbij elk deel over een specifiek inhoud en uitdagingen beschikt. Het volledige GGB 15 omvat zeer gediversifieerde projecten die al dan niet definitief vastgelegd zijn (zoals het Eurostadion Brussels), die een beroep moeten doen op verschillende openbare en private projectpartners, waardoor men dus niet één enkele vergunning met MER kan opstellen voor het volledige GGB.

De uitwerking van het GGB bestaat daarom uit verschillende deelprojecten (of deelgehelen) met een verschillende timing bij de uitwerking.

De Commissie kan dus een uitwerking van het GGB toelaten met verschillende vergunningen, afhankelijk van hun voorwerp en in functie van de timing bij de uitwerking van de deelprojecten. Het MER moet dan de eventuele gevolgen ervan voor het milieu analyseren.

De visie rond een algemeen project dat zorgt voor samenhang binnen het volledige GGB is gebaseerd op de twee volgende elementen:

- **het Master Plan** (opgesteld door het bureau KCAP, winnaar van de wedstrijd) dat een globale aanpak is die zorgt voor een herstructurering van de volledige Heizelvlakte. Op basis van dit samenhangende Master Plan worden de verschillende projecten waaruit het is samengesteld momenteel uitgewerkt.
- **het BBP** dat lopende is voor de Stad Brussel voor de volledige Heizelvlakte die het GGB 15 omvat.

Vraag tot raadpleging halfweg de procedure

De Commissie herhaalt haar vraag gesteld in haar advies over het lastenboek van het MER bij de GSV en in haar advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie betreffende de hervorming van het BWRO, specifiek voor wat de raadpleging en het overleg betreft, om te kunnen oordelen over een voorontwerp van MER/GSV dat gedeeltelijk uitgewerkt is.

De Commissie zou hierover opnieuw geraadpleegd willen worden halfweg de procedure, zodra de voorontwerpen en de verschillende bestemmingen bepaald zullen worden (in het bijzonder de kwestie van het stadion), om te kunnen oordelen over de kern van het project.

Door haar expertise aan te brengen, zal ze de opmaak ervan kunnen begeleiden, in een idee van gezamenlijke uitwerking.